

Abd Olmak

Müzakereler · 05.08.2015 · Müzakereler · Usûle Dair

Abdullah Berâ - “Abd” kelimesini genelde “kul, köle” olarak çeviriyorlar ama bu kelimeler abd’in anlamını tam karşılamıyor gibi...

Abd’in “ibadet eden” gibi bir manası var değil mi? İbadet eden, yani yaratıcısını tanıma çalışması yapan. Bu çeviri kul ve köleye göre çok daha pozitif ve doğru geliyor bana...

Ali - Devamlı tekrar ettiğimiz önemli bir mesele var: Kur’an’ın dili kendisine has bir dildir. Evet, Kur’an Arapçadır. Fakat, her kelimesi Kur’an’ın kendi maksatları dahilinde terimleşmiştir. Nasıl ki, Türkçe yazılmış bir tıp kitabını eline alan Türkçe anadili olan bir kişi, bu kitaptan neredeyse hiçbir şey anlamaz. Bu hal gayet normaldir. Türkçe olmasına rağmen her bir kelimesi tıp ilminin terimi haline getirilmiş ve tıp ilmi disiplini dahilinde bir anlam yüklenmiştir.

Kur’an da böyledir.

Kur’an’ın nüzûl olduğu zamanda Kur’an’daki kelimelerin çoğu (hepsi değil) toplum tarafından kullanılıyordu. Kur’an, insanların dünya görüşünü yeniden tesis etmek için Yaratıcının insanlara yapmış olduğu rehberlik konuşmasıdır. İnsanların kullandıkları kelimelere Kur’an’ın kendi sunduğu dünya görüşünü tesis edecek anlamlar yüklenerek insanların anlayışları değiştirilecektir.

Bahsini ettiğiniz kelime (abd) o toplumda, (köle, kul - efendi) gibi bir ilişkinin ifadesi idi. Kur’an, abd kelimesini, Yaratıcıyı tanıyıp, O’na yönelen, O’nu tanıyan, O’na ibadet (yine abd kökünden türetilen bir kelimedir) eden insan olarak tanımladı. İnsanın, Yaratıcısından başka hiçbir kimseye veya şeye kul, köle olamayacağını, bu halin insanın izzetine aykırı olduğunu insanlara bildirdi. Hiçbir yaratığın, diğer bir yaratığa kul, köle olamayacağı anlamını yükleyerek, o toplumda hakim olan ilişki ağını yıkarak bu abd kelimesine yeni bir anlam boyutu kattı. Yeni bir değerler zinciri ilave etti. Bir insanın diğer bir insana köle olması artık ortadan kaldırılmış, insanların yalnızca Yaratıcıları olan Allah’a ibadet eden *hür* mahlûklar olduğu görüşü hakim kılınıyor idi.

Kur’an’ın kelimeleri, toplumların tarihinde oluşmuş olan seküler kültüre göre kazandıkları manalar ile anlaşılmaz. Sözlükler ise, ancak, toplumlardaki seküler oluşumlara göre kelimelerin kazandıkları anlamları aktarırlar. Bu nedenle Arapça-Arapça veya Arapça-Türkçe sözlük ile Kur’an anlama veya meal veya tefsir

çalışması yapmak, Kur'an'ı *sekülerleştirmek* demektir.

Bu seküler anlayış gereği, abd kelimesi kul veya köle kelimeleriyle tercüme edilmektedir. Bu da Kur'an'ın mesajını yerle bir etmek demektir. *Ubudiyet* anlamıyla, kainatın Sahibini tanıyıp, O'na ibadet eden anlamını böylece kaybetmek zorunda bırakılmıştır. Bir insanın diğer bir insanı köle etmesi veya edinmesinin veya bir başka insana köle olmanın böyle bir anlam değişikliği ile de ortadan kaldırıldığı gerçeği de dikkatten kaçmıştır. Abd kelimesi "Allah'a ibadet eden" değil, "Allah'ın kölesi" gibi, insanın izzetine aykırı, Kur'an'ın insana hürriyetini kazandırdığı ve insanın *hür* bir mahlûk olduğu öğretisi göz ardı edecek şekilde kullanılmıştır. Sosyal müesseselerin, Kur'anî bir perspektiften değerlendirilmesi, ancak Kur'anî kelimelerin, Kur'an'ın bizzat kendi disiplini içinde, kendi maksatları dâhilinde bir okuma ile mümkündür.

Böyle bir okumanın en güzel örneğini Risale-i Nurlarda görmekteyiz. Dikkat edenler anlar ki, Kur'anî kelimeler, Risale-i Nurlar'da tamamen Kur'an'ın maksatları dahilinde anlaşılmış ve anlatılmıştır. Tekrar bu gözle bir daha Risale okuması yapmak gerekir. Ta ki, Kur'an'ın maksatlarına göre bir varlık ve dünya görüşü geliştirmek mümkün olur, inşaAllah.

Abdullah Berâ - Allah razı olsun cevabınız için. Nerede köle anlamı, nerede Risale-i Nurda tarif edilen abdlık?

- Fakat o insan, infial ve kabul ve dua ve sual cihetinde, şu dünya hanında aziz bir yolcudur. Ve öyle bir Kerîme misafir olmuş ki, nihayetsiz rahmet hazinelerini ona açmış; ve hadsiz bedî masnuâtını ve hizmetkârlarını ona musahhar etmiş; ve o misafirin tenezzühüne ve temâşâsına ve istifadesine öyle büyük bir daire açıp müheyyâ etmiştir ki, o dairenin nisf-ı kutru, yani merkezden muhit hattına kadar, gözün kestiği miktar, belki hayalin gittiği yere kadar geniştir ve uzundur. [23. Söz](#).
- İnfial, sual, dua cihetiyle Rahmân-ı Rahîmin aziz bir misafirdir. Dairesi hayal kadar geniştir. [Mesnevî-i Nuriye](#).
- Şu bahtiyar bir aziz misafirdir ki, misafir olduğu melik-i kerîmin acip hizmetkârlarıyla ünsiyet ediyor. [Nur'un İlk Kapısı](#).